

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การระบุนสาเหตุ การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ
กับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน

นางสุชาดา เศรษฐจิธร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0202-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20191030

25 ก.พ. 2547

RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL FACTORS, ATTRIBUTION, EMPOWERMENT,
AND RESEARCH ABILITY OF HEAD NURSES, COMMUNITY HOSPITALS

Mrs. Suchada Sethithon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Sciences in Nursing Administration

Faculty of Nursing
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0202-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การระบุนสาเหตุ การได้รับการ
เสริมสร้างพลังอำนาจ กับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย
โรงพยาบาลชุมชน

โดย

นางสุชาดา เศรษฐีธรรม

สาขาวิชา

การบริหารการพยาบาล

อาจารย์ที่ปรึกษา

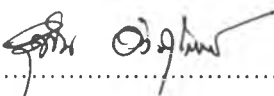
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์

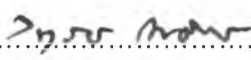
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

สุชาติ เศรษฐินธร: ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การระบุสาเหตุ การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ กับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน. (RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL FACTORS, ATTRIBUTION, EMPOWERMENT, AND RESEARCH ABILITY OF HEAD NURSES, COMMUNITY HOSPITALS) อ.ที่ปรึกษา: ผศ. ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อึ้งสุโรจน์, 136 หน้า. ISBN 974-17-0202-7.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การระบุสาเหตุ การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ กับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน จำนวน 266 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล การระบุสาเหตุ การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ และความสามารถในการวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .76 .95 และ .99 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การจรรยา ค่าไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสามารถในการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ
2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษา และการศึกษาอบรมด้านการวิจัย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และประสบการณ์การทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน
3. การระบุสาเหตุ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล.....ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา.....2544.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4377609436: MAIOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: RESEARCH ABILITY/ ATTRIBUTION/ EMPOWERMENT

SUCHADA SETHITHON: RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL FACTORS, ATTRIBUTION, EMPOWERMENT, AND RESEARCH ABILITY OF HEAD NURSES, COMMUNITY HOSPITALS. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. POL. CAPT. YUPIN AUNGSUROCH, Ph.D. 136 pp. ISBN 974-17-0202-7.

The purposes of this research were to study the research ability of head nurses, community hospitals, and to investigate the relationships between personal factors, attribution, empowerment and research ability of head nurses, community hospitals. The research subjects were 266 head nurses. The research instruments were the questionnaires for head nurses that consisted of attribution, empowerment, and research ability. The content validity of questionnaires were conducted. The reliability were tested by Cronbach's alpha coefficient which were .76, .95 and .99, respectively. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, contingency coefficient, chi-square and Pearson's product moment correlation.

The major findings were as follows:

1. Research ability of head nurses, community hospitals were at the low level.
2. There were significant relationships between education and training in research with research ability of head nurse, community hospitals, at the .05 level. There were no significant relationships between age and working experience and research ability of head nurses, community hospitals .
3. There was a positive significant relationship between attribution and research ability of head nurses, community hospitals, at the .05 level.
4. There was a positive significant relationship between empowerment and research ability of head nurses, community hospitals, at the .05 level.

Field of Study.....Nursing Administration.....Student's signature.....*Suchada Sethithon*
 Academic year.....2001.....Advisor's signature.....*Yupin Aungsuroch*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณา ความเอื้ออาทร และความช่วยเหลือ จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนกำลังใจที่ได้รับจากท่านอาจารย์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานทุกท่าน ในโรงพยาบาลหนองม่วง ที่ให้โอกาสผู้วิจัยมาศึกษาต่อ

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยส่วนหนึ่ง ขอขอบคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และเพื่อนนิสิตทุกคน ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้พัฒนากระบวนการคิด กระบวนการทางสังคมซึ่งช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความเชื่อมั่นและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ทำให้การวิจัยลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อบุญชู และคุณแม่ประพิตร กรอบมุข ที่ให้ชีวิต จิตใจ และความอบอุ่น ขอขอบพระคุณคุณพี่ และหลานๆทุกคน รวมถึงครอบครัวของ พ.อ.อ. วรพล และคุณพิมพ์ผกา กรอบมุข ที่ได้ให้การดูแลช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ คุณไตรธร เศรษฐีธร ผู้เป็นคนสำคัญในการผลักดันให้ผู้วิจัยมีวันนี้ เป็นผู้ให้ประสบการณ์ชีวิต ทำให้ผู้วิจัยเข้มแข็ง อดทน และมองเห็นศักยภาพของตนเองมากขึ้น ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกคน ที่ไม่ว่าจากล้าวนามได้หมดสำหรับความช่วยเหลือในทุกด้าน และให้กำลังใจที่มีคุณค่ายิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บุพการี คณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้

สุชาดา เศรษฐีธร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	13
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	49
ปัจจัยส่วนบุคคล.....	49
การระบุสาเหตุ	51
การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	103
การอภิปรายผล.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	111
รายการอ้างอิง.....	113
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	124
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	126
ภาคผนวก ค ตัวอย่างหนังสือขอความร่วมมือ.....	132
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงพยาบาล ประชากร และกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน	79
2	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการระบุสาเหตุ การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ และความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน.....	84
3	จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และการได้รับการอบรมด้านการวิจัย.....	87
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการระบุสาเหตุ ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน.....	89
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน.....	90
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการวิจัย ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน.....	91
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการวิจัยของ หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน ด้านการกำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา	92
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการวิจัยของ หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน ด้านการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	93
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการวิจัยของ หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน ด้านการเลือกและพัฒนาเครื่องมือ.....	94
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการวิจัยของ หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน ด้านการดำเนินการวิจัย.....	95
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการวิจัยของ หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน ด้านการออกแบบงานวิจัย.....	96
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการวิจัยของ หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน ด้านการรายงานผลการวิจัย.....	97
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการวิจัยของ หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้คอมพิวเตอร์...	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 คำสัมประสิทธิ์การจรรณ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน การศึกษาอบรมด้านการวิจัย กับความสามารถ ในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน.....	99
15 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง การระบุสาเหตุ และการได้รับ การเสริมสร้าง พลังอำนาจ กับความสามารถในการวิจัยของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลชุมชน..	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงสรุปข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม.....	35
2 แสดงมิติของการระบุสาเหตุ.....	52
3 แสดงรูปแบบปิรามิดของพลังอำนาจ.....	64
4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	77